

A hollandiai Arnhem városa Európa-szerte híres gazdag és sokoldalú kulturális kínálatáról. A helyi filharmonikusok koncertterme, az 1847-ben épült Musis Sacrum 2018-ban teljesen megújult, és az átépítése hamar a kortárs építészet élvonalába került: 2019-ben a legjobb európai épületeknek járó Mies van der Rohe-díj első öt várományosa közé választották. A projekt egy új szárnyal egészítette ki a koncertpalotát és új elrendezést adott a környező városi parknak, lehetővé téve szabadtéri koncertek megrendezését is.

Az épületet használó két intézmény, a Gelders zenekar és a Városi Színház szervezi Arnhem egész környékének zenei és színházi életét. Az előző bő másfél évszázadban több

SZÍNHÁZÉPÍTÉS

Múzsák lábnyoma

Musis Sacrum koncertterem, Arnhem, Hollandia

átalakítás is történt, hogy kielégítse a korabeli közönség és a város igényeit. A mostani átépítés során létrejött többfunkciós koncertterem nem a történeti épületet terheli, hanem mögötte, egy karcsú átjáróval kapcsolódva a régi épülethez, önálló tömböt alkot a parkban. Hívogató, transzparens, a földszinten körben üvegfalakkal övezett pavilon formáját öltötte, ami tiszteletben tartja az eredeti zenepalotát, ugyanakkor a mai használatnak megfelelő teret kínál a közönségnek és a produkcióknak;

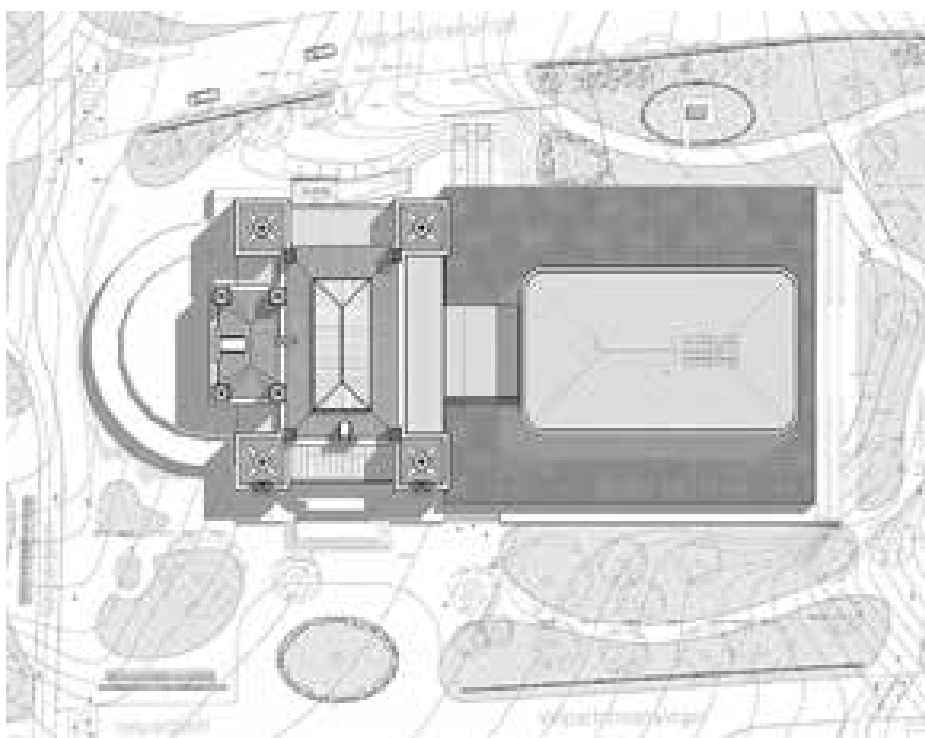
a nagyterem mintegy 1000 ülőhelyet fogad be. A terem a színpad mögött hatalmas ablakkal néz a parkra, ez adja a koncertek természetes „díszletét”. Szabadtéri események alkalmával a földszinti üvegsor felnyitható, ez az egyedi megoldás immár a parkot is a helyszín játékterévé teszi, egyben impozáns közösségi városi térként is működik.

A bővítés érdekében elbontották a háború utáni toldásokat, és az új terek egy részét a föld alá helyezték, így érintetlenül hagyva a parkot.

A természet színeit hordozó zöld kerámiaburkolat szinte beleolvad a park növényzetébe. Az átépítéssel az eredeti, műemléki védelem alatt álló épületet is korszerűsítették, minden technikai berendezést eltüntettek a látogató szeme elől, így a beruházás jó része nem is látható: a fűtés, a mennyezet, a régi fapadló mai színvonalon újult meg. Egy 1888-as metszet alapján eredeti formájában állították helyre a keleti homlokzatot, még a boltívek és a mennyezet díszítését is. A páratlan akusztikájú koncertpalotából a múlt szépségét őrző, 21. századi felszereltségű sokfunkciós helyszín lett.

A Musis Sacrum történetéhez néhány különlegesség is hozzátartozik. 1940-ben, Hollandia német megszállását követően az épületet a Wehrmacht foglalta el, a német tisztok pihenő- és szórakoztatóhelye lett, a lakosság elől elzárták. Titkos tárgyalásokat és nagyszabású találkozók rendeztek a falai között, előszerttel gyűltek itt össze a holland fasiszták. 1944-ben a brit ejtőernyősök egy zászlóalja költözött be a zenepalotába, és a környező utcákban hosszú, heves csatákat vívott a német egységekkel, néhány hétig a Musis Sacrum börtönként is szolgált. A városka bátor ellenállóinak emlékét A *híd túl messze van* című világhírű film is megörökítette. Egy brit ejtőernyős, akit egy helyi család rejtegetett, 2004-ben emlékmű állítását kezdeményezte a parkban. A városiak által kiválasztott elképzelés végül brit veteránok adományából, 2005 őszén valósult meg. A most befejezett rekonstrukció az emlékmű helyreállítására is kiterjedt.

GÖTZ ESZTER